

K NOZ § 1011:**§ 1011**

Vše, co někomu patří, všechny jeho věci hmotné i nehmotné, je jeho vlastnictvím.

Komentáře

11/06/2013 / ADMINISTRÁTOR

Důvodová zpráva k § 1011

0 0 0

05/09/2014 / Admin Tým

Křížové odkazy

0 0 0

05/09/2014 / Admin Tým

§ 353 ABGB (právní stav ke dni...

0 0 0

DŮVODOVÁ ZPRÁVA K § 1011

11/06/2013 / ADMINISTRÁTOR

Osnova vymezuje v prvním odstavci § 1011 nejprve vlastnické právo objektivně, tj. z toho hlediska, co je jeho předmětem, co ve vlastnictví může být. V tom směru se nečiní rozdíl mezi hmotnými a nehmotnými věcmi. Subjektivnímu vymezení vlastnického práva se věnuje § 1012. Pokud se jedná o tzv. nehmotné statky (např. patenty, ochranné známky, průmyslové vzory, obchodní firmu nebo obchodní tajemství atd.), jde návrh ruku v ruce s tendencemi, které se v naší legislativě projevily při přijetí nových zákonů vztahujících se k předmětům průmyslového vlastnictví (ochranným známkám, průmyslovým vzorům), ale i v jiných směrech (např. pokud jde o cenné papíry a investiční nástroje). Osnova nepřistupuje na scholastiku, podle níž nehmotné předměty, byť jde o předměty průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví, objektem vlastnického práva nejsou a nemají vlastníka, nýbrž pouhého majitele.

Doktrína vyučující o hmotných věcech jako výlučném předmětu vlastnictví vznikla v 19. století na základě učení německých pandektistů. Toto pojetí [stavící na pojmovém rozdílu mezi Eigentum (vlastnictví) a Vermögen (majetek, majetnost)] našlo svůj odraz v BGB a v některých dalších evropských zákonících (např. v nizozemském nebo švýcarském) ovlivněných tímto myšlenkovým konceptem. Dokonce i rakouský občanský zákoník, který vlastní normativní úpravou (§ 355) zcela záměrně zdůraznil fakt vlastnictví věcí hmotných i nehmotných (Zeiller, F., von, Commentar über das allgemeine bürgerliche Gesetzbuch für die gesammten Deutschen Erbländer der Oesterreichischen Monarchie, II.: Geistingers Verlagshandlung, Wien u. Triest, 1812), byl později doktrinárně interpretován - pod Ungerovým a Randovým vlivem - ve prospěch úzkého pojetí vlastnického práva. Tyto tendence v našem občanském právu zesílily - pod zřejmým působením tehdejšího sovětského vzoru - po druhé světové válce a odrazily se v úpravě zákoníků z r. 1950 i z r. 1964. Pandektisté z rozdílu mezi vlastnictvím hmotných věcí a „majitelstvím“ věcí nehmotných vyvozovali rozdíl práva věcného a obligačního. Tak tomu ale není a podstata věci je jiná. Pohledávku má věřitel vůči dlužníkovi. Tento právní poměr se řídí pouze obligačním právem, které ustanovuje, jak pohledávka vzniká a jakým způsobem a kdy je dlužník povinen věřiteli plnit na vyrovnání jeho pohledávky svůj dluh. O splnění své pohledávky může věřitel žalovat pouze dlužníka. Pohledávka je však také: totiž jako určitý majetkový statek - a, podle záměru osnovy, také jako věc v právním smyslu (nehmotná) - rovněž součástí věřitelova majetku a jmění, a tedy i předmět jeho vlastnictví. Proto je věřitel vůči zásahům třetích osob chráněn možností podat vlastnickou žalobu a takovým zásahům se bránit. Podobně také věcná práva (např. zástavu nebo služebnost) lze chránit jak speciální žalobou proti vlastníkovu zatížené věci, tak i vlastnickou žalobou proti nedovoleným zásahům jiných osob. Návrh znění prvního odstavce logicky váže na § 346 a na § 356, vrací se k římskoprávnímu civilistickému konceptu, který reflektují i některé další právní řády (francouzský, québecký) a opouští scholastiku terminologického odlišování předmětů, jež jsou ve vlastnictví a jež jsou „jen“ v majetku, neboť obsahový rozdíl mezi postavením vlastníka a „majitele“ není žádný.

Obdobně není vhodné ani zvláště vytýkat, že zvláštní zákon může vyhradit vlastnictví určitých věcí jen státu nebo určitým právníkům osobám. V tom směru plně dostačuje čl. 11 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a opakování téhož právního

pravidla v občanském zákoníku není účelné a ani není věcně namístě, neboť tyto zvláštní zákonné úpravy mají veřejnoprávní povahu.

Zatím žádné diskuzní příspěvky